

**Wyrok z dnia 17 listopada 1997 r.**

**II UKN 309/97**

**Wskazanie w świadectwie pracy jako przyczyny rozwiązania umowy o pracę okoliczności wymienionych w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 28 grudnia 1989 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. z 1990 r. Nr 4, poz. 19 ze zm.) może podlegać sprawdzeniu w postępowaniu z wniosku o wcześniejszą emeryturę dla pracowników zwalnianych z pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy.**

Przewodniczący SSN: Jerzy Kuźniar (sprawozdawca), Sędziowie SN: Roman Kuczyński, Maria Tyszczel.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 17 listopada 1997 r. sprawy z wniosku Antoniego K. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych-Oddziałowi w B. o wcześniejszą emeryturę, na skutek kasacji wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Białymstoku z dnia 23 kwietnia 1997 r. [...]

o d d a l i ł kasację.

### **U z a s a d n i e**

Wnioskodawca Antoni K. dochodził przyznania wcześniejszej emerytury w oparciu o przepisy rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 stycznia 1990 r. w sprawie wcześniejszych emerytur dla pracowników zwalnianych z pracy z przyczyn dotyczących zakładów pracy (Dz. U. Nr 4, poz. 27). Do wniosku dołączył świadectwo pracy z dnia 30 marca 1993 r. wydane mu przez Antoniego S. właściciela gospodarstwa rolno-hodowlanego w K., stwierdzające, że stosunek pracy łączący strony został rozwiązany na podstawie art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 28 grudnia 1989 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków

pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 1990 r. Nr 4, poz. 19 ze zm.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. decyzją z dnia 3 czerwca 1993 r. odmówił przyznania świadczenia wobec nieudowodnienia 40-letniego okresu zatrudnienia, a Sąd Wojewódzki oddalił odwołanie wnioskodawcy wyrokiem z dnia 3 marca 1994 r. [...].

Kolejne wnioski o wcześniejszą emeryturę składane w dniu 14 kwietnia 1994 r. i 13 lipca 1995 r. zostały prawomocnie oddalone [...] (wyrok z dnia 10 maja 1995 r.) oraz [...] (wyrok z dnia 8 grudnia 1995 r.) Sądu Wojewódzkiego w Białymstoku.

Obecnie rozpoznawana sprawa dotyczy wniosku z dnia 29 stycznia 1996 r. i odmownej decyzji organu rentowego z dnia 14 listopada 1996 r. W sprawie tej organ rentowy ustalił, że stosunek pracy łączący wnioskodawcę z Antonim S. nie został rozwiązany w trybie ustawy z dnia 28 grudnia 1989 r. Odwołanie wnioskodawcy od tej decyzji Sąd Wojewódzki-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Białymstoku oddalił wyrokiem z dnia 6 marca 1997 r. po ustaleniu, na podstawie akt sprawy Sądu Rejonowego w Białymstoku [...], której przedmiotem było prawo wnioskodawcy do odprawy pieniężnej należnej w związku z rozwiązaniem umowy o pracę z przyczyn dotyczących zakładu pracy, że stosunek pracy z wnioskodawcą został rozwiązany z jego inicjatywy na podstawie porozumienia stron, bez związku z przyczynami ekonomicznymi leżącymi po stronie pracodawcy.

Apelację wnioskodawcy od tego wyroku Sąd Apelacyjny w Białymstoku oddalił, podzielając stanowisko Sądu pierwszej instancji. W ocenie Sądu Apelacyjnego trafnie przyjął Sąd Wojewódzki, że świadectwo pracy (określające przyczynę rozwiązania umowy o pracę) zostało wydane wnioskodawcy jedynie na użytek sprawy o wcześniejszą emeryturę, nie było bowiem przyczyn ekonomicznych, które prowadziłyby do ograniczenia zatrudnienia u pracodawcy. Jako podstawę prawną swego rozstrzygnięcia Sąd Apelacyjny powołał, poza rozporządzeniem z dnia 26 stycznia 1990 r., również obowiązujące od dnia 11 kwietnia 1997 r. rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 marca 1997 r. w sprawie zasad wcześniejszego przechodzenia na emeryturę pracowników zwalnianych z pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy (Dz. U. Nr 29, poz. 159).

Powyższy wyrok zaskarżył kasacją wnioskodawca i zarzucając naruszenie

przepisów art. 224 § 1 i 382 KPC wniósł o uchylenie wyroków Sądów obu instancji i przekazanie sprawy Sądowi Wojewódzkiemu do ponownego rozpoznania. Zdaniem kasacji nieprzeprowadzenie "własnego" postępowania dowodowego i oparcie się na ustaleniach Sądu Rejonowego poczynionych w sprawie o odprawę, nie może być uznane za wystarczające, co uzasadnia zarzuty i wnioski kasacji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja nie jest uzasadniona.

Powołany jako naruszony przez Sąd Apelacyjny przepis art. 224 § 1 KPC ma charakter "porządkowy". Uprawnia on przewodniczącego do zamknięcia rozprawy, gdy sąd uzna sprawę za dostatecznie wyjaśnioną. Oznacza to, że przewodniczący jedynie ogłasza zamknięcie rozprawy, zaś ocenę, że sprawa została już dostatecznie wyjaśniona podejmuje sąd, kiedy zostało przeprowadzone całe postępowanie dowodowe. Wydaje się, że kasacja w tej części zarzuca nieprzeprowadzenie postępowania dowodowego przez Sąd Apelacyjny i zamknięcie rozprawy przed zakończeniem postępowania dowodowego, nie wskazując jednak, jakie dowody zostały pominięte. W uzasadnieniu tego zarzutu podnosi się błędną ocenę przez Sąd Rejonowy zeznań świadka Antoniego S., w sprawie [...], to zaś nie podlega kontroli kasacyjnej w rozpoznawanej sprawie.

Podobnie jako niezasadny należy ocenić zarzut naruszenia przez Sąd drugiej instancji art. 382 KPC. Według tego przepisu sąd drugiej instancji orzeka na podstawie materiału zebranego w postępowaniu w pierwszej instancji oraz w postępowaniu apelacyjnym. Nie można z treści tego przepisu wysnuwać wniosku, że obowiązkiem sądu rozpoznającego apelację jest prowadzenie postępowania dowodowego w każdej sytuacji. Obowiązek ten istnieje tylko wówczas, gdy materiał dowodowy nie jest kompletny, i jego uzupełnienie w toku tego postępowania nie będzie wymagało przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości lub znacznej części dla wydania orzeczenia reformatoryjnego (art. 386 § 4 KPC).

To, że Sąd Wojewódzki oparł się na ustaleniach poczynionych przez Sąd Rejonowy w sprawie [...] i stwierdził, że umowa o pracę wiążąca wnioskodawcę z pracodawcą nie została rozwiązana z przyczyn określonych w ustawie z dnia 28

grudnia 1989 r., nie może być uznane za uchybienie procesowe, a okoliczność ta, sama przez się, nie obligowała Sądu Apelacyjnego do przeprowadzenia postępowania dowodowego, gdy ponadto Sąd ten podzielił stanowisko Sądu pierwszej instancji. Fakt, że w wydanym pracownikowi świadectwie pracy podano jako przyczynę rozwiązania umowy o pracę okoliczności wymienione w ustawie z dnia 28 grudnia 1989 r. nie oznacza, że istnienie tych przyczyn nie może podlegać weryfikacji w postępowaniu prowadzonym w sprawie o wcześniejszą emeryturę dla pracowników zwalnianych z pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy. Nie ma też przeszkód prawnych, aby weryfikacja ta polegała na zaaprobowaniu ustaleń dokonanych przez sąd w sprawie o odprawę z tytułu rozwiązania umowy o pracę z przyczyn leżących po stronie pracodawcy. Mieści się ona bowiem w uprawnieniu sądu do oceny wiarygodności i mocy dowodów według własnego uznania (art. 233 § 1 KPC). W powołanej już sprawie [...] Sądu Rejonowego-Sądu Pracy w Białymstoku ustalono, że rozwiązanie umowy o pracę z wnioskodawcą nastąpiło na jego prośbę i nie miało żadnego związku z sytuacją pracodawcy, który ani nie likwidował, ani nie ograniczał zatrudnienia z przyczyn ekonomicznych, a świadectwo pracy zostało wydane wnioskodawcy na użytek sprawy o wcześniejszą emeryturę.

Z tych względów, skoro kasacja nie ma usprawiedliwionych podstaw, należało orzec o jej oddaleniu po myśli art. 393<sup>12</sup> w związku z art. 393<sup>8</sup> § 3 KPC.

=====